

GRADUAAT IN DE WERFORGANISATIE

SAMENWERKINGSVERBAND PXL-LEVEL 5

TOETS NIEUWE GRADUAATSOPLEIDING • ADVIESRAPPORT

19 AUGUSTUS 2019

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie.....	4
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	6
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	6
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	8
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	11
2.4	Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	13
2.5	Eindoordeel.....	15
3	Beoordelingsproces	16
4	Overzicht oordelen	17
	Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding.....	18
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR).....	19
	Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie.....	20
	Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten	22
	Bijlage 5: Lijst met afkortingen	23

1 Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De NVAO heeft de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding graduaat in de werforganisatie gevalideerd op 10 december 2018.

Aansluitend bij de actuele noden in het werkveld heeft het samenwerkingsverband PXL-Level 5 het graduaat in de werforganisatie ontwikkeld, met de afstudeerrichtingen woningbouw en wegenbouw. Geplande start van de opleiding is in september 2020. De opleiding bereidt studenten voor om als werforganisator aan de slag te gaan in de woning- of wegenbouw, binnen projecten die qua complexiteit en omvang afgebakend zijn. De gegradueerden beschikken over praktische bouwtechnische kennis en werkplekervaring, waarbij zij oog hebben voor veiligheid, duurzaamheid, opdracht- en teamgericht werken en levenslang leren. De opleiding is omgevormd vanuit de HBO5-opleiding bouw- en houtconstructie van CVO-STEP, waarbij de reeds aanwezige expertise met het graduaatsniveau als uitgangspunt is genomen. Het beoogd doelpubliek van de opleiding is breed en bestaat naast generatiestudenten uit zij-instromers. Om tegemoet te komen aan de diverse doelgroepen zet de opleiding in op dag- en avondonderwijs in combinatie met trajecten op maat en blended learning.

De visitatiecommissie (hierna: commissie) waardeert de samenspraak met en de betrokkenheid van het beroepenveld bij de opleiding, en bij de ontwikkeling daarvan. Ze onderschrijft de sterke aansluiting van de opleiding bij het werkveld en ziet daarin een stevig draagvlak voor het geboden onderwijs. Er is een helder profiel uitgewerkt, verankerd in de regionale en maatschappelijke context. De opleiding beantwoordt qua niveau en oriëntatie aan niveau 5 van de Vlaamse kwalificatiestructuur. Zowel de domeinspecifieke leerresultaten als de opleidingsspecifieke leerresultaten dekken de gelijknamige beroepskwalificaties af en zijn gevalideerd door werkveldvertegenwoordigers en opleiders. De opleidingsspecifieke leerresultaten zijn mede gebaseerd op de hogeschoolbrede visie op de eXcellente professional en kennen een elementair, doorgroei- en integratieniveau.

De opleiding beschikt over een goed opgebouwd curriculum, afgestemd op de doelgroepen. De commissie vraagt hierbij aandacht voor het (blijvend) afstemmen van de geboden voorzieningen op de beoogde instroom. De commissie is van mening dat de inhoud en de vormgeving van het programma de studenten in staat zullen stellen de beoogde leerresultaten te bereiken. De gehanteerde onderwijs- en leervormen zijn passend bij de vooropgestelde competenties. De commissie steunt de keuze voor het beroepsgerichte kader waarin de studenten vakken en de toepassing daarvan krijgen aangereikt. De component werkplekleren is bijzonder goed uitgewerkt en creëert een sterke leeromgeving, ondersteund door de flankerende opleidingsonderdelen. Programma, personeel en voorzieningen vormen een samenhangende onderwijsleeromgeving.

De toetssystematiek is op adequate wijze vertaald naar het graduaatsniveau. Er is sprake van een valide, betrouwbaar en transparant beoordelingssysteem, onder meer ondersteund door de aanwezigheid van een overzichtelijk evaluatiekader en een toetscoördinator. De commissie geeft als aandachtspunt mee ervoor te zorgen dat bij de graduaatsproef het eindniveau wordt bewaakt en niet verschuift richting bachelorniveau. De toespitsing van het kwaliteitszorgmodel van Hogeschool PXL op de graduaatsopleiding biedt volgens de commissie voldoende garanties voor een goede interne kwaliteitszorg.

De visitatiecommissie die de aanvraag van het samenwerkingsverband PXL-Level 5 voor de opleiding graduaat in de werforganisatie heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier en het toelichtend gesprek.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de nieuwe opleiding, formuleert de commissie de volgende aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het huidige oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding.

De commissie beveelt de opleiding aan:

- Internationale benchmarking structureel op te pakken en elders aanwezige expertise mee te nemen, mede in het licht van de ambitie van de opleiding om een voortrekkersrol te vervullen;
- Expliciete aandacht te besteden aan (de toepassing van) interculturele vaardigheden in het werkplekleren;
- De waarde van de graduaatsproef na de eerste ervaringen te evalueren, en het scala aan (internationaal) aanwezige evaluatievormen optimaal te benutten;
- Te overwegen om – omwille van het specifieke karakter van de HBO5-opleiding – de studenten rechtstreeks te betrekken in het beraad en overleg binnen de Opleidingsraad en het Opleidingsbureau.

Den Haag, 19 augustus 2019

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding voor de opleiding graduaat in de werfororganisatie van het samenwerkingsverband PXL-Level 5,

Dirk De Ceulaer
(voorzitter)

Carlijn Braam
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

Het graduaat in de werforganisatie van Hogeschool PXL omvat de afstudeerrichtingen woningbouw en wegenbouw. De opleiding is ingericht vanuit de huidige CVO-opleiding bouw- en houtconstructie die leidt naar de knelpuntberoepen werfleider en bouwkundig tekenaar, waaruit ook het nieuwe graduaat in het bouwkundig tekenen voortkomt. De nieuwe opleiding maakt deel uit van het cluster Bouw binnen het departement PXL-Tech, dat naast de graduaat in het bouwkundig tekenen en in de werforganisatie ook de bachelor in de bouw omvat. De omvorming gebeurde in intensieve samenwerking met verschillende betrokkenen en creëerde een breed draagvlak. Met de opleiding komt de hogeschool tegemoet aan de reële noden van het werkveld, waar – met name in de grotere bouwbedrijven – een grote behoefte is aan kwalitatieve, direct inzetbare werforganisatoren met inzicht in het bouwproces.

De graduaatsopleiding is breed toegankelijk en richt zich op diverse doelgroepen: generatiestudenten (jongeren met technische interesse, ook uit Nederland), heroriënteerders vanuit een bacheloropleiding, werkenden die willen doorgroeien in de sector (in het kader van levenslang leren), werkenden die zich willen heroriënteren naar een andere sector (via individuele trajecten op maat) en werkzoekenden. De sterke differentiatie tussen deze groepen, ook al aanwezig in de huidige opleiding, ziet de opleiding als een positief aspect: studenten kunnen elkaar in gemengde groepen stimuleren en doen dit in de praktijk ook. Om kostendekkend te kunnen werken, mikt men op 34 studenten. Op basis van de interesses tijdens de infodagen en sid-ins verwacht de opleiding dit aantal te halen.

De hogeschool beoogt een voortrekkersrol te spelen in de HBO5-ontwikkelingen, een ambitie die ook wordt gedeeld door het werkveld. In 2014 is de opleiding al gestart met het nieuwe opleidingsprofiel, vooruitlopend op de latere integratie in de hogeschool vanuit het CVO. Het aandeel werkpleklers is hierbij uitgebreid naar de helft van de opleiding. Hiervoor werkt men jaarlijks samen met een 45-tal bedrijven (o.a. bouwbedrijven, architectenbureaus) in de regio Limburg, waarmee de opleiding actief contact heeft gezocht. In de gerichtheid van het werkpleklers op een specifiek bedrijf zien bedrijven een meerwaarde. In de afgelopen vijf jaar heeft de opleiding zo al een stempel kunnen drukken in de regio; het graduaatsniveau is een gekend en gedragen begrip. Een recente informatiebijeenkomst voor werkgevers kende dan ook een grote opkomst.

Bij de vormgeving van het programma is men uitgegaan van de sterktes van de huidige opleiding bouw- en houtconstructie, waaronder de sterke verankering in het werkveld via werkpleklers. Daarnaast heeft men het door het werkveld gevraagde profiel als leidraad genomen. De omvorming is als kans aangegrepen om een samenhangende opleiding neer te zetten met een sterke praktijkcomponent. De opzet en het curriculum van de nieuwe opleiding zijn afgetoetst bij het brede werkveld tijdens een formele werkveldcommissie en bij huidige graduaatscursisten bouw- en houtconstructie. De verdeling tussen theorie en praktijk en het toenemend gewicht dat wordt toegekend aan werkpleklers zijn positief ontvangen.

De opleiding bevindt zich op niveau 5 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. De opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR) zijn gebaseerd op de domeinspecifieke leerresultaten (DLR) van de gegradueerde in de werforganisatie die zijn goedgekeurd door de VLHORA.

De opleiding kiest bewust voor één set van opleidingsspecifieke leerresultaten voor beide afstudeerrichtingen, met het oog op de hogeschoolbrede visie van de ontwikkeling van 'excellente professionals die de X-factor hebben en die onmiddellijk inzetbaar zijn'. De OLR zijn omschreven als competenties geordend per rol en ingekleurd met karakteristieken van de X-factor, die rekening houden met de missie en de visie van de opleiding. Voor elk OLR is een elementair, doorgroei- en integratieniveau omschreven. Aldus beoogt het graduaat in de werforganisatie samen met het werkveld professionals af te leveren die door hun praktische bouwtechnische kennis en werkplekervaring onmiddellijk inzetbaar zijn in bouwprojecten met beperkte complexiteit, waarbij zij aandacht hebben voor planmatig en opdrachtgericht werken, veiligheid, duurzaamheid, werken in een team en levenslang leren.

In het gesprek met de vertegenwoordigers van de opleiding is het onderscheid met niveau 4 en niveau 6 verder toegelicht. Daar waar niveau 4 ploegbazen aflevert en niveau 6 werfleiders voorbereidt op complexere, grotere opdrachten via een meer theoretische benadering, leidt de graduaatsopleiding werforganisatoren op die in staat zijn als meewerkend voorman eenvoudige, niet complexe opdrachten uit te voeren, bijvoorbeeld het organiseren van de grondwerken binnen een bouwproject. Ze zijn als werforganisator verantwoordelijk voor een deel van de werf (coördinatie van de werkuitvoering), met een minder complex/uitgebreid takenpakket.

Afgestudeerden van de graduaatsopleiding kunnen via een vervolgtraject van 90 studiepunten het diploma van bachelor in de bouw (VKS 6) behalen. Binnen de Associatie Universiteit en Hogescholen Limburg (AUHL) is er met de Universiteit Hasselt als partner daarna doorstroom mogelijk naar een master bouwkunde (VKS 7). Daarbij zijn ook schakelprogramma's voorzien.

De opleiding is sterk gericht op het regionale werkveld, dat veel belang hecht aan deze opleiding en er ook in de toekomst structureel bij betrokken blijft. Men wil verder inzetten op een structurele samenwerking met de VDAB (via onderwijskwalificerende trajecten) om de werkloosheid in de regio verder terug te dringen. Daarnaast wordt samengewerkt met onder meer Hogeschool West-Vlaanderen, bijvoorbeeld in het kader van gezamenlijke onderzoeken en projecten. Ook op internationaal vlak zijn er contacten – waaronder met bedrijven uit Nederland – die bovendien worden uitgebreid. Jury's kennen daarnaast een internationale samenstelling, waardoor een internationale wisselwerking wordt gestimuleerd. Interculturele vaardigheden zijn van belang in een internationale werkcontext. Studenten doen deze vaardigheden op gedurende de opleiding; ze krijgen in onder meer het vak 'Soft skills 1' basistools rond communicatie en het aansturen van een team aangereikt en leren deze toe te passen. Ook leren zij in te spelen op nieuwe situaties. Elke twee weken zijn er intervisiemomenten, waarbij studenten leren reflecteren.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de relatie tussen de domeinspecifieke leerresultaten en de opleidingsspecifieke leerresultaten en de afstemming met de beroepskwalificaties adequaat zijn, waarmee de aansluiting met de actuele beroepseisen is gewaarborgd. De OLR van de opleiding, waarin de hogeschoolbrede X-factor is geïntegreerd, passen binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur niveau 5. Tevens is er een duidelijke afbakening ten opzichte van zowel niveau 4 als niveau 6. Het werkveld vormt hier een bijkomende toetsende factor en zal indien nodig voor bijsturing zorgen. De commissie waardeert het feit dat de opleidingsspecifieke leerresultaten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met zowel studenten als het sterk vertegenwoordigde werkveld – die vanaf de start nauw bij de omvorming betrokken zijn – en een passende vertaling vormen van de regionale noden.

In afstemming met het werkveld is een helder (technisch uitvoerend) profiel uitgewerkt, verankerd in de regionale en maatschappelijke context, met een duidelijke en relevante visie en bijbehorende inhoud.

Door de expliciete betrokkenheid van het beroepenveld is een bijzonder praktijkgerichte opleiding ontstaan, met een focus op inzicht en praktische inzetbaarheid en met oog voor maatschappelijke thema's als levenslang leren en duurzaamheid. De commissie is te spreken over de gemeenschappelijke stam met ruimte voor differentiatie, hetgeen voordelig is voor ervaringsuitwisseling, en het feit dat studenten een beroep kunnen doen op individuele trajecten op maat. Positief vindt de commissie ook dat over de brede doelgroep die men beoogt goed is nagedacht; doelgroepen zijn helder gedefinieerd.

De aandacht voor de interculturele werkcontext ziet de commissie als waardevol. Ook waardeert zij de sterke verankering van de opleiding in het regionale bedrijfsleven en de goede samenwerking met Hogeschool West-Vlaanderen, maar tegelijk moedigt ze de opleiding aan om ook buiten de regionale grenzen te kijken en daarnaast informele contacten te formaliseren. Aanbeveling van de commissie is om meer te benchmarken en gebruik te maken van de expertise die in andere landen aanwezig is, zeker ook gezien de – terechte – ambitie van de opleiding om een voortrekkersrol te vervullen.

De commissie stelt vast dat het beoogd eindniveau van de opleiding qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen weerspiegelt die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

De opleiding wordt georganiseerd in een dag- en avondtraject van respectievelijk twee en drie jaar en omvat 120 studiepunten. Na de eerste gemeenschappelijke trajectschijf maken studenten een keuze voor de afstudeerrichting woningbouw of wegenbouw. De leerinhouden binnen het curriculum zijn geclusterd in vier pijlers, waarin de pijler professioneel werken centraal staat, met de nodige (just-in-time) ondersteunende kennis en vaardigheden vanuit de pijlers bouwtechnieken, bouwadministratie & -richtlijnen en werforganisatie.

In de pijler bouwtechnieken komt kennis van materialen en uitvoeringstechnieken aan bod, ook per toepassingsgebied (woningen/wegen). De pijler bouwadministratie & -richtlijnen komt grotendeels geïntegreerd in andere pijlers aan bod en omvat de juridische kaders en richtlijnen waarbinnen de werforganisator functioneert. In het kader van veilig werken dienen studenten in het eerste semester de attesten te behalen van VCA-VOL en Werken op hoogte. Binnen werforganisatie verwerven studenten inzicht in het uitvoeringsproces en leren onder meer plannings opstellen en kwaliteitscontroles uitvoeren aan de hand van concrete opdrachten. Daarnaast is er aandacht voor soft skills, onder meer voor (basistools rond) communicatie en werken in/het aansturen van een team, zelfreflectie en zelforiëntatie. De laatste pijler, professioneel werken, vormt de rode draad van het curriculum en bestaat uit de opleidingsonderdelen werkplekleren, de graduaatsproef en levenslang leren.

Tussen de opleidingsonderdelen bestaat zowel een horizontale als een verticale samenhang, door een sterke wisselwerking tussen het werkplekleren en (de authentieke leerinhoud van) de flankerende opleidingsonderdelen. Het programma bereidt de student voor op de praktijkcomponent, waarin alle competenties geïntegreerd ingezet dienen te worden. Daarnaast bevat het curriculum de leerlijnen onderzoekend handelen, ondernemend handelen en internationaal en intercultureel handelen conform het hogeschoolbeleid, evenals een leerlijn duurzaam handelen conform het beleid van het departement PXL-Tech.

Tijdens het toelichtend gesprek is ingegaan op de ECTS-fiches die per opleidingsonderdeel de te behalen competenties weergeven. De opleiding heeft het programma weloverwogen ingevuld en daarbij bepaalde keuzes gemaakt om te komen tot een evenwicht, waarbij sommige onderdelen als bouwfysica/techniek minder aandacht krijgen gezien het beperkte tijdsbestek. Men richt zich op het meegeven van basale kennis in gericht flankerend onderwijs; op de werkplek zullen studenten vervolgens bijleren over specifieke onderwerpen.

Bij de opmaak van deze opleiding baseert men zich op het hogeschoolbrede onderwijsconcept van authentiek en studentgecentreerd onderwijs en het bieden van maximale ontwikkelingskansen. Studenten worden gestimuleerd om een actieve rol op te nemen. Daarbij is er een integrale studentenbegeleiding voorzien binnen het studentsupportmodel van de hogeschool. De beroepscontext vormt bij alle opleidingsonderdelen het uitgangspunt. Kennis en vaardigheden worden door middel van praktijkvoorbeelden aangereikt. Authentieke onderwijsleeractiviteiten concentreren zich verder rond een verkenning van het werkveld, projectmatig werken (gesimuleerd of realistisch), participeren in de praktijk en praktijkgericht onderzoeken. De laatste twee clusters (en delen van de werkveldverkenning) vinden plaats in de reële beroepscontext, in de vorm van werkplekleren (46 studiepunten) en de graduaatsproef (6 studiepunten). In totaal omvat werkplekleren 55 studiepunten, inclusief het opleidingsonderdeel levenslang leren, waarmee de opleiding ruimschoots voldoet aan de decretale bepaling van ten minste een derde werkplekleren.

De opleiding ziet werkplekleren als onderwijs dat vorm krijgt in en samen met het werkveld (co-creatie), waarbij studenten tools krijgen aangereikt die ze direct kunnen toepassen. Er is sprake van een evenwichtige relatie tussen de student, de werkplek(coaches) en de opleiding (leercoaches). Tijdens een werkplekscan komen onder meer de begeleiding die noodzakelijk is aan bod en de aard en complexiteit van de taken. Daarnaast brengt de opleiding de ervaring van de werkplekcoach op het vlak van coaching en de mogelijkheden tot gerichte professionalisering in kaart, en is een afgestemd, structureel vormingsaanbod voorzien, inclusief een introductie in het instrumentarium voor begeleiding en evaluatie. Voor een goede match tussen de student en de werkplek zijn een juiste attitude (arbeidsbereidheid en -rijpheid), een goed beeld van de sector en voldoende zelfkennis van belang. Studenten worden voorbereid aan de hand van een verplicht, adviserend intakegesprek, een kennismaking met het werkveld in het eerste semester inclusief reflectiemomenten en een workshop sollicitatietraining. Hierop volgt een handshake-event op de campus waarbij studenten op sollicitatiegesprek gaan bij de beschikbare werkplekken.

Om de kwaliteit van het werkplekleren te bewaken, worden afspraken gemaakt tussen studenten en (leer-/werkplek)coaches op het gebied van beoordelingscriteria, begeleiding, evaluatie en professionalisering van de werkplekcoaches. Op aangeven van de studenten krijgt een goede begeleiding en coaching door de werkplekcoach expliciete aandacht. Voor elke competentie (OLR) en het betreffende beheersingsniveau worden transparante beoordelingscriteria gebruikt die in rubrics zijn ondergebracht. De werkplek en de opleiding bieden een structurele begeleiding, onder meer aan de hand van planning-, ontwikkelings-, functionerings- en evaluatiegesprekken. Ook zijn er tweewekelijkse intervisiemomenten voor de studenten. Tijdens het werkplekleren houden de studenten een digitaal portfolio bij, dat uit een logboek en (reflectie)opdrachten bestaat.

In het werkplekleren is er een graduele opbouw van werkplekleren 1 (kennismaking met het werkveld, ontwikkeling van de arbeidsattitude), via meedraaien op een werkplek en operationeel meedraaien in de gekozen werkcontext naar werkplekleren 4 in het laatste semester (zelfstandig meewerken in de gekozen werkcontext). Het integratieniveau wordt bereikt in werkplekleren 4, waarbij studenten de keuze hebben dit onderdeel in het buitenland uit te voeren. Omdat niet in elk bedrijf alle taken aan de orde zullen komen, fungeert de graduaatsproef als aanvulling hierop.

De functie hiervan is volgens de opleiding tweeledig: alle OLR worden ermee afgedekt en ze heeft waarde voor zowel bedrijven als het onderwijs. In de graduaatsproef zoekt de student een oplossing/voorstel tot verbetering voor een concrete probleemstelling van zijn of haar werkplek (bijvoorbeeld op het gebied van planning, stockage). De onderzoeksactiviteiten zijn afgestemd op niveau 5 van de VKS.

In de vormgeving van het onderwijs wordt maximaal rekening gehouden met het diverse instroomprofiel van studenten. Daarbij is de student zelf (mede)verantwoordelijk voor zijn leerproces (toenemende mate van zelfsturing) en leert te reflecteren op dit proces. Ontwikkelingskansen worden vergroot door in te zetten op laagdrempelige en doelgerichte studentenbegeleiding en op het realiseren van een krachtige leeromgeving, met persoonlijke leerwegen, differentiatiemogelijkheden en de inzet van digitaal leermateriaal/ICT en blended learning. In het belang van de studeerbaarheid van het programma vinden onder meer instaptoetsen, een intakegesprek, tussentijdse evaluaties en studietijdmetingen plaats en kiezen de studenten voor één afstudeerrichting. Daarnaast is er een graduele opbouw per semester. Men baseert zich hierbij op eerder opgedane ervaringen en heeft ontvangen feedback verwerkt. Studenten geven aan dat het programma haalbaar is. Zij kunnen met eerder verworven competenties (EVC) (deel)vrijstellingen krijgen. De hogeschool zal in samenspraak met de opleiding een specifieke EVC-procedure uitwerken, afgestemd op de eigenheid van de graduaatsopleiding.

Voor deze opleiding kan men de expertise inzetten van personeel afkomstig uit de bestaande opleiding bouw- en houtconstructie van CVO-STEP en de professionele bachelor in de bouw van Hogeschool PXL. Zij beschikken over zowel pedagogische/vakinhoudelijke bekwaamheid als uitgebreide ervaring met alle doelgroepen en (deels) over ruime ervaring in het werkveld. Het aantal VTE per student wordt nog nader bepaald. In het kader van de professionalisering van de (nieuwe) medewerkers kent de hogeschool een aantal professionaliseringstrajecten. Om de lectoren specifiek voor te bereiden op hun rol van leercoach wordt een traject georganiseerd met betrekking tot coaching, evaluatie en samenwerking met het werkveld. Binnen het cluster is er voor de graduaatsopleidingen, inclusief het werkplekleren, een reeds aangestelde coördinator (0,4 VTE) die de opleiding zowel inhoudelijk als organisatorisch aanstuurt. Deze zal de concrete uitwerking van de opleiding in het komende academiejaar coördineren. Ook neemt hij of zij deel aan de graduaatscoaching waarin maandelijks thematische uitwisseling en intervisie met andere graduaatsopleidingen plaatsvinden.

Er zijn uitgebreide voorzieningen beschikbaar op campus Diepenbeek, die gebruikt wordt als 'duurzaam living lab', een leerplek waar studenten bepaalde taken van het campusbeheer op zich nemen. Er bevindt zich onder meer een *makerspace*, een co-creatief maaklabo. Tevens wordt binnen het cluster nauw samengewerkt met de Confederatie Bouw Limburg in de 'Construction Academy', gevestigd op dezelfde campus, met aanvullende beschikbare didactische infrastructuur, en participeert de hogeschool in het ecosysteem van de T2-campus, een Limburgse Techcampus met 11 high end labo's.

Overwegingen

Er is sprake van een sterk onderwijsconcept waarop de leeromgeving is gebaseerd. De commissie is positief over de opbouw van de opleiding rond de diverse, synergetische leerlijnen met naast aandacht voor technische basiskennis en professioneel en veilig werken ook aandacht voor attitudes en soft skills als communiceren. Er is een transparant onderscheid in niveaus (elementair, doorgroei en integratie). Het werkplekleren neemt terecht een centrale plaats in, waarbij wordt ingezet op co-creatie, een graduele opbouw en flankerende, ondersteunende opleidingsonderdelen. Hierbij is er oog voor een onmiddellijke koppeling tussen het werkplekleren en de lessen. Dit heldere concept kan wat de commissie betreft als model gelden voor veel graduaatsopleidingen. Sterke punten zijn daarnaast ook de werkplekscan, de voorziene professionalisering van de coaches en de mogelijkheid om het werkplekleren in het buitenland te realiseren. Er wordt ruimschoots voldaan aan de decretaal vereiste omvang van een derde deel werkplekleren.

De commissie stelt tot haar genoegen vast dat de beschikbare ervaring uit het CVO in de opleiding wordt meegenomen, evenals de uitgebreide input van stakeholders. De commissie verwacht dat de leertaken tijdens het werkplekleren veel maatwerk en afstemming zullen vragen en waardeert in dit kader de inzet op uitgebreide studentenbegeleiding. Door de inrichting van zowel een dag- als avondtraject en de inzet op blended learning ontstaat er ruimte voor persoonlijke leerwegen. De adviserende intakegesprekken vormen een goed vertrekpunt van het individuele leerproces, gezien de heterogene doelgroep. Daarnaast is het van toegevoegde waarde dat studenten via opleidingsspecifieke cursussen de mogelijkheid hebben om van buiten de sector in te stromen. Eveneens te spreken is de commissie over de studeerbaarheid van het programma, het docententeam en professionaliseringsbeleid van de opleiding en over de beschikbare voorzieningen op de campus. Een aanvullende meerwaarde vormen de samenwerking met externe partners, hetgeen extra leermogelijkheden biedt via een externe leeromgeving, en het behalen van bijkomende attesten.

De aanpak van de heterogene groep instromers, inclusief werkstudenten, is in de ogen van de commissie duidelijk. Voor de afstemming van leermiddelen en lessen hierop heeft de opleiding ruimschoots de tijd. Aandachtspunt hierbij is de balans tussen vraag en aanbod; mede gezien de diversiteit in profielen en de twee afstudeerrichtingen vindt de commissie het beoogde aantal instromers ambitieus en raadt aan om voorzieningen hiermee in overeenstemming te brengen, onder andere om de benodigde studentenbegeleiding te kunnen bieden. Daarnaast beveelt zij aan om de aandacht voor interculturele vaardigheden – mede gezien de complexiteit van het onderwerp – niet te beperken tot de lessen, maar hierin de werkplek een meer prominente plaats te geven, aangezien studenten in deze context immers interculturele vaardigheden leren toepassen.

De commissie is van mening dat de inhoud en de vormgeving van het programma, met inbegrip van de opleidingsspecifieke onderwijs- en leervormen, de studenten in staat zullen stellen de beoogde leerresultaten te bereiken, ondersteund door de expertise van het in te zetten personeel en de aanwezige infrastructuur.

Oordeel: voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

Hogeschool PXL stelde een evaluatiekader op voor de graduaatsopleidingen, vertrekkend vanuit het onderwijsconcept van de hogeschool. Daarbij zijn de evaluatiecultuur die binnen het CVO bestond en de eigenheid daarvan behouden gebleven door best practices samen te voegen. Het kader garandeert dat het beoogde eindniveau wordt behaald en dat de kwaliteit van het evalueren binnen de gehele instelling wordt bewaakt. In het evaluatieplan van de opleiding, dat geënt is op dit evaluatiekader en de hogeschoolbrede principes en richtlijnen en wordt afgestemd op de evaluatieplannen van de bachelor in de bouw en het graduaat in het bouwkundig tekenen, worden alle bepalingen rond evaluatie opgenomen. Een toetscoördinator ziet toe op de toepassing hiervan. In dit kader zijn er opleidingsbreed twejaarlijkse besprekingen, onder meer om (de inhoud van) evaluaties af te stemmen.

Verdere systematisering vindt plaats aan de hand van het centrale hogeschoolbeleid. Door de hogeschool wordt op het gebied van evalueren voorzien in een professionaliseringsaanbod voor lectoren – vanaf komend academiejaar ook specifiek voor de graduaatsopleidingen. Daarnaast zijn er trainingen op maat mogelijk. In het kader van de professionalisering van het werkveld is er een bijeenkomst over coaching en evaluatie gehouden die goed is bezocht. Voor werkplekcoaches zullen op regelmatige basis bijeenkomsten worden georganiseerd.

Het werkveld is als vragende partij bereid deze tijdsinvestering te doen. Anderzijds steekt de opleiding veel tijd in werkplekbezoeken voor het uitvoeren van werkplekscans en het introduceren van rubrics bij de werkplekcoaches, zodat er een wederzijdse stimulans is.

Per opleidingsonderdeel is in een evaluatiematrix vastgelegd hoe de beoordelingen plaatsvinden. Ook de evaluatievormen zijn geëxpliciteerd in een evaluatievormenmatrix. De opleiding maakt gebruik van een combinatie van schriftelijke examens, vaardigheidstoetsen en (tussentijdse) individuele opdrachten. De betrouwbaarheid van de evaluaties wordt gewaarborgd door onder andere te voorzien in trainingssessies voor zowel werkplek- als leercoaches, in teamoverleg met de leercoaches voor afstemming van de evaluaties en in op elkaar afgestemde evaluatieformulieren (beoordelingscriteria). In functie van het verhogen van de validiteit van evaluaties wordt onder meer gewerkt met een competentiematrix, is er systematisch overleg met het werkveld over de inhoud en het niveau van evaluaties en werken lectoren binnen eenzelfde pijler of leerlijn samen aan de ontwikkeling van toetsen c.q. opdrachten. Om de transparantie te waarborgen, werkt de opleiding onder meer standaard met studiewijzers en ECTS-fiches waarin per opleidingsonderdeel is vastgelegd aan welke competenties (OLR) wordt gewerkt. Daarnaast hebben studenten inzicht in de antwoordsleutels en verbetercriteria en zijn er collectieve/individuele feedbackmomenten na examenperiodes.

Bij de evaluatie van het werkplekleren, de graduaatsproef en levenslang leren wordt geoordeeld over een set van competenties die geïntegreerd worden toegepast. Dit gebeurt met de inzet van meerdere beoordelaars en een mix van evaluatievormen (driehoeksgesprekken tussen de student, de werkplekcoach en de leercoach, een portfolio voor werkplekleren, observatie van de geleverde werkprestaties, opdrachten/rapport in de graduaatsproef). De beoordeling van het werkplekleren is een gedeelde verantwoordelijkheid van de leer- en werkplekcoach, waarbij de eerste de eindverantwoordelijkheid draagt. Hierbij wordt een transparant kader voorzien, in de vorm van beoordelingscriteria, rubrics en beslissingsbomen.

Waar bij de beoordeling van het werkplekleren de focus ligt op de professionele competenties, let men bij de evaluatie van de graduaatsproef op de onderzoeksvaardigheden en het projectmatig werken, op basis van een rapport en een jurymoment. Studenten beschikken over vastomlijnde fiches waarin ze per onderzoeksfase rapporteren over hun doorlopen proces. Dit proces wordt beoordeeld door de graduaatsproefbegeleider in consensus met de opdrachtgever en een onafhankelijke werkveldvertegenwoordiger, aan de hand van praktijkgerichte vragen. Door middel van de combinatie van werkplekleren 4 en de graduaatsproef garandeert de opleiding het eindniveau van de toekomstige studenten. Gevraagd naar de zwaarte van de graduaatsproef, geeft de opleiding aan scherp in de gaten te houden dat deze op niveau 5 blijft met een beperkte complexiteit, door het proces sterk te sturen. Het traject is een optelsom van bouwstenen en kent voldoende eigenheid. De verdediging van het portfolio kan daarbij als voorbereiding dienen voor de eindverdediging. De ervaring leert dat studenten het jurymoment ervaren als een bekroning van de opleiding.

Overwegingen

De commissie is te spreken over de helder omschreven toetssystematiek die voorligt en een goede vertaling naar het graduaatsniveau en de bijbehorende leerresultaten laat zien. Het evaluatiebeleid kent een doordachte basis en gestructureerde aanpak, en is geïntegreerd in de opleidingsonderdelen. Ook waardeert de commissie het gebruik van gevarieerde evaluatievormen die passen bij de leervormen en zijn afgestemd op de beoogde doelen en doelgroep. De beoogde evaluatievormen dragen samen met een groot aantal voorziene acties bij aan een valide, betrouwbaar en transparant beoordelingssysteem. Ondersteunend hierbij is de beschikbaarheid van een evaluatiekader, een overzichtelijke evaluatie(vormen)matrix en een transparant kader voor een valide en betrouwbare beoordeling van het werkplekleren.

Positief vindt de commissie ook het streven om in alle evaluaties gebruik te maken van authentieke casussen, de interessante evaluatieaanpak van het werkplekleren, het toegepaste 'meerogenprincipe' en de geplande professionalisering ter zake. Een sterk gegeven vindt de commissie met name de aanstelling van een toetscoördinator, al merkt zij op dat deze coördinator voor veel zaken tegelijk verantwoordelijk is. Positief is ook de opbouw van de evaluatiepraktijk die rekening houdt met de input van alle betrokkenen.

Wat de graduaatsproef betreft, beveelt de commissie aan om de toegevoegde waarde hiervan na de eerste ervaringen te (blijven) peilen. Zij geeft in dit kader ook mee te kijken naar de rijkdom van aanwezige evaluatievormen in de opleiding en daar maximaal rendement uit te halen. Aanvullend kan men internationaal kijken naar alternatieve toetsingsvormen.

De commissie is van mening dat de kwaliteit van de evaluatie van het graduaat in de werforganisatie voldoende geborgd is.

Oordeel: voldoende

2.4 Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg

De opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg is gericht op een systematische borging en verbetering van de opleiding waar de relevante stakeholders bij betrokken worden.

Bevindingen

De graduaatsopleiding zal ingebed worden in het kwaliteitszorgsysteem van de hogeschool. Om de integratie van de nieuwe graduaatsopleiding in de hogeschool te faciliteren, werd de nieuwe PXL-organisatiestructuur reeds uitgerold. De opleiding is verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar onderwijs, maar zal hierin ondersteund en gecoacht worden door de centrale diensten Onderwijs en Kwaliteitszorg (bijvoorbeeld in de vorm van jaarlijkse prestatie- en perceptiemetingen, gericht op de graduaatsopleidingen, en studietijdmetingen).

De kwaliteitskenmerken, toegespitst op de eigenheid van de graduaatsopleidingen, vormen een houvast bij het verder ontwikkelen en operationaliseren van de opleiding. Dit gebeurt onder de regie van de coördinator en in afstemming met het graduaat in het bouwkundig tekenen. De coördinator staat in voor de dagelijkse leiding en de goede werking van de graduaatsopleidingen, zorgt (aan de hand van een actieplan) voor de implementatie van het onderwijs- en kwaliteitsbeleid, coördineert het werkplekleren en ondersteunt zo het opleidingshoofd van het cluster. Het opleidingsbureau vormt het dagelijks bestuur van alle opleidingen binnen het cluster. De verantwoordelijken kwaliteitszorg komen op hogeschoollniveau drie à vier keer per jaar bijeen voor overleg en intervisie. Voorts is er een maandelijkse graduaatscoaching: via intervisie en overleg worden de coördinatoren van graduaatsopleidingen ondersteund. Ook zal men baat hebben bij de ervaringen van het graduaat in het bouwkundig tekenen dat een jaar eerder van start gaat, op basis waarvan het actieplan verder uitgewerkt en uitgevoerd kan worden.

Qua planning volgt de opleiding de bestaande beleidsperiodes. Basis van de lopende regie voor kwaliteitsborging vormt de PDCA-cyclus op opleidingsniveau. De opleiding zal in 2020-2021 en 2021-2022 een eerste keer haar volledige curriculum implementeren. In 2021 volgt een nieuw beleidsplan van het opleidingscluster. In een eerste kwaliteitstoets geeft een interne commissie, aangevuld met één externe, een advies en concrete aanbevelingen over het opleidingsprofiel en de kwaliteitszorg van het cluster. Het opleidingsbeleidsplan wordt systematisch opgevolgd, geëvalueerd (jaarsverslagen) en bijgestuurd waar nodig. Aan het einde van de cyclus volgt een tweede kwaliteitstoets, waarbij een commissie van onafhankelijke externe experts elke opleiding in het cluster beoordeelt aan de hand van ten minste vier kwaliteitskenmerken (waaronder in elk geval het gerealiseerd eindniveau).

Een belangrijk onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem is het consequent betrekken van in- en externe stakeholders. Zij hebben via formele organen inspraak in het beleid, de realisaties, evaluatie en bijsturing van de opleiding, met kwaliteitsborging en -bewaking als doel. Tijdens het omvormingsproces is het werkveld meermaals betrokken, zowel formeel als informeel. Naar aanleiding van kritische opmerkingen van de werkveldcommissie zijn in het programma diverse aanpassingen doorgevoerd. Ook informeel is er veel overleg en is er een duidelijk onderling engagement tussen de hogeschool en de industrie. De werkveldcommissie wordt structureel verankerd in de kwaliteitswerking van de opleiding en zal twee keer per jaar samenkomen om de verdere ontwikkeling van de opleiding mee vorm te geven. Om de verwevenheid met het werkveld nog te versterken, kent de opleidingsraad (van lectoren, op clusterniveau) een externe voorzitter. Ook door middel van werkveldbevragingen blijft de opleiding op de hoogte van de noden in het werkveld. De studenten worden eveneens structureel betrokken, onder meer in de vorm van een studentencommissie die vanaf de start van de opleiding wordt ingericht en elk semester bijeenkomt. Bij de omvorming leverden studenten/cursisten informeel een bijdrage, via een bevraging over het programma.

Overwegingen

De inbedding van de interne kwaliteitszorg in de kwaliteitscultuur van Hogeschool PXL beschouwt de commissie als een relevante keuze, waarmee de opleiding kan bogen op de verworvenheden van de hogeschool én op een lange traditie van samenwerking met het CVO. De commissie heeft er vertrouwen in dat de toespitsing van het kwaliteitszorgmodel van Hogeschool PXL op de graduaatsopleiding – zoals al is gebeurd via de aanpassing van de kwaliteitskenmerken aan de eigenheid van de graduaatsopleidingen – voldoende garanties biedt voor een goede interne kwaliteitszorg.

Bij de periodieke kwaliteitsprocessen en de uitbouw van de kwaliteitszorg van de opleiding werkt men actief samen met diverse stakeholders. De verankering van de werkveldcommissie in het kwaliteitsdenken van de opleiding ziet de commissie als een sterk punt. Aanbeveling is wel om te overwegen om – omwille van het specifieke karakter van de HBO5-opleiding – de studenten rechtstreeks te betrekken in het beraad en overleg binnen de Opleidingsraad en het Opleidingsbureau. De aanwezigheid van de coördinator is een sterke meerwaarde. Vanwege het risico van een 'single point of failure' suggereert de commissie echter om niet te veel cruciale, coördinerende taken bij één persoon te beleggen.

Oordeel: voldoende

2.5 Eindoordeel

De commissie heeft met belangstelling kennisgenomen van het graduaat in de werforganisatie van Hogeschool PXL. Men heeft een helder, coherent dossier voorgelegd, dat tijdens het toelichtend gesprek met de opleiding nader is verduidelijkt. De opleiding heeft laten zien een open en authentieke houding te hanteren en bereid te zijn bij te sturen indien nodig. Het programma is uitgewerkt in sterke interactie met het werkveld en getuigt van een door de praktijk ingegeven en krachtige visie op werkplekleren. Ook de beschikbare ervaring uit het CVO is meegenomen in de opzet. Er is een duidelijk afgebakend profiel op niveau 5 geschetst. De opleidingsspecifieke leerresultaten vormen een vertaling van de regionale noden en zijn in nauwe overeenstemming met het werkveld tot stand gekomen.

De opleiding kent een goed opgebouwd curriculum en voldoende ruimte voor flexibele trajecten, waarmee goed wordt ingespeeld op de diverse instroomprofielen. De commissie waardeert de praktijkgerichtheid van de opleiding, met aandacht voor thema's als levenslang leren en duurzaamheid, en met oog voor relevante attitudes. Met de inzet op de werkplek als sterke leeromgeving gaat het gecreëerde model uit van de leerkansen en talenten van studenten, waarbij de flankerende opleidingsonderdelen ondersteunen. Eveneens te spreken is de commissie over de voorziene studentenbegeleiding met ruime feedbackmogelijkheden (waarbij de intakegesprekken zeer van toegevoegde waarde zijn), het docententeam en professionaliseringsbeleid van de opleiding en de beschikbare didactische infrastructuur, mede dankzij de samenwerking met externe partners.

Het toetsstelsel laat een goede vertaling naar het graduaatsniveau zien, al merkt de commissie op dat de graduaatsproef in dit kader niet te zwaar ingevuld moet worden. De toespitsing van het hogeschoolbrede kwaliteitszorgmodel op de graduaatopleiding biedt volgens de commissie voldoende garanties voor een goede interne kwaliteitszorg, gericht op borging en verbetering van de opleiding.

Voornaamste aandachtspunten zijn gelegen in het (internationaal) benchmarken, het expliciet laten verwerven van interculturele vaardigheden op de werkplek, het optimaal inzetten van toetsingsvormen afgestemd op het graduaatsniveau, en het rechtstreeks betrekken van de studenten in het beraad en overleg op opleidingsniveau.

De commissie beoordeelt elk van de generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende en bijgevolg is ook het eindoordeel voor de opleiding graduaat in de werforganisatie voldoende.

3 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Kader Toets Nieuwe HBO5-Opleiding (omvorming)”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 28 april 2017.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het vooroverleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een vooroverleg op 1 juli 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid.

Het toelichtend gesprek vond plaats op een opleidingsonafhankelijke locatie te Brussel op 1 juli 2019 om 15.00 uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- **Greet Frederix;**
- **Antonio Azzaretti;**
- **Tine Aelter;**
- **Ludo Loubele;**
- **Steven van Orshaegen;**
- **Sven Castro.**

Tijdens dit gesprek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld.

Tijdens een besloten nabespreking op 1 juli 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de vier generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 19 augustus 2019.

4 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3. Te realiseren eindniveau	Voldoende
4. Opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding

Partner samenwerkingsverband	Hogeschool PXL
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Elfde-Liniestraat 24, B-3500 HASSELT + 32 11 77 55 55 pxl@pxl.be www.pxl.be
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Veronique Janssen, Diensthoofd kwaliteitszorg
Partner samenwerkingsverband	CVO-STEP
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Gazometerstraat 2B, B-3500 HASSELT + 32 11 42 90 17 info@cvo-step.be www.cvo-step.be
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Graduaat in de werforganisatie
Afstudeerrichtingen	• Wegenbouw • Woningbouw
Niveau en oriëntatie	Hoger beroepsonderwijs niveau 5 (HBO5)
(Bijkomende) titel	Gegradueerde in de werforganisatie
(Delen van) studiegebied(en)	Industriële wetenschappen en technologie
ISCED benaming van het studiegebied	07 Engineering, manufacturing and construction
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging waar de opleiding wordt aangeboden	Hasselt
Studieomvang (in studiepunten)	120
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja, HBO5 omvorming
HBO5-opleiding(en) van waaruit wordt omgevormd tot de nieuwe opleiding	Bouw- en houtconstructie, CVO-STEP
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgopleidingen	Na het behalen van het diploma graduaat in de werforganisatie kunnen studenten een vervolgtraject van 90 studiepunten volgen om het diploma bachelor in de bouw te behalen (richting gebouwen of infrastructuur).

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

1. In het kader van bouwwerken met een eerder beperkte complexiteit staat de gegradueerde in voor de coördinatie, aansturing en bijsturing van de werkzaamheden van het uitvoerend personeel op de bouwwerf;
2. De gegradueerde maakt op basis van de projectplanning een operationele planning op, rekening houdend met de omgevingselementen en met een efficiënte en duurzame inzet van tijd, middelen en personeel. De gegradueerde stuurt bij waar nodig;
3. De gegradueerde ziet toe op de naleving van de regelgeving inzake veiligheid en welzijn op de bouwwerf, met extra aandacht voor het correct werken op hoogte, het gebruiken van steigers en hoogwerkers en het regelen van een veilige inrichting en signalisatie van de bouwwerf;
4. De gegradueerde staat in voor de systematische kwaliteitscontrole van de geleverde materialen en van de uitvoering van de bouwwerken. Waar nodig doet de gegradueerde beroep op derden;
5. De gegradueerde staat in voor de werfadministratie en zorgt voor de interne informatiedoorstroming. De gegradueerde gebruikt daartoe de nodige documenten en ICT-toepassingen;
6. De gegradueerde werkt binnen zijn bevoegdheid efficiënt en constructief samen met in- en externen en communiceert op doeltreffende wijze met alle belanghebbenden;
7. De gegradueerde staat in voor het uitzetten en controleren van maten en hoogtepeilen op de bouwwerf;
8. De gegradueerde onderhoudt het eigen deskundigheidsniveau door de ontwikkelingen in de bouwsector actief op te volgen. De gegradueerde identificeert de eigen ontwikkelingsnoden;

Afstudeerrichting woningbouw

9. De gegradueerde handelt vanuit een gedegen bouwtechnische kennis en volgens de regels van de goede praktijk in de woningbouw, met extra aandacht voor energieprestaties en duurzaamheid;

Afstudeerrichting wegenbouw

9. De gegradueerde handelt vanuit een gedegen bouwtechnische kennis en volgens de regels van de goede praktijk in de wegenbouw, met extra aandacht voor de eigenheid van een mobiele bouwwerf bij wegenwerken.

Datum validatie: 10 december 2018

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

De beoordeling is gebeurd door een visitatiecommissie aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Dirk De Ceulaer (*voorzitter*) behaalde een doctoraat in de Pedagogische Wetenschappen (Specialisatie Onderwijspolitiek en -beleid) aan de KU Leuven. Hij was hoogleraar aan EHSAL vanaf 1988 en er vervolgens algemeen directeur van 1993 tot 2003. Tussen 2003 en 2008 was hij Algemeen directeur van de Europese Hogeschool Brussel en van 2003 tot 2015 Voorzitter van het Directiecomité van Hogeschool-Universiteit Brussel en Odisee. In 2001 en 2002 was hij voorzitter van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA). Tussen 2002 en 2015 was hij bestuurder en ondervoorzitter van de Associatie KU Leuven en van 2008 tot 2014 waarnemend lid van het College van Bestuur van de KU Leuven. Hij was voorzitter van Quartier Latin Brussel/Brik (1998-2015) en van Onthaal en Promotie Brussel (2001-2011) en bestuurder en voorzitter van het Samenwerkingsplatform Hoger Onderwijs Brussel (2008-2015). Hij bekleedde voorts bestuursmandaten bij MUNTPUNT-Brussel, Vrij CLB Netwerk (waar hij voorzitter was), het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk Brussel (ook als voorzitter), en Growfunding. Tot slot was hij procesbegeleider van het BOS-project in Leuven.

Dirk Kerckhoven (*commissielid*) (Halle, 1970) is directeur van het Technisch Instituut Don Bosco (campus Brussel, Nederlandstalige afdeling). Het Technisch Instituut Don Bosco, gevestigd te Sint-Pieters-Woluwe, is een nijverheidstechnische school voor zowel technisch als beroepsonderwijs met zowel een Franstalige als een Nederlandstalige afdeling. Dirk Kerckhoven is actief op het vlak van onderwijsbeleid en -innovatie. Voorheen was hij verbonden aan de Karel de Grote Hogeschool waar hij o.m. actief was als docent, coördinator van het initiële onderwijs op maat-project en opleidingshoofd (lerarenopleiding). Hij was lid van verschillende adviescommissies m.b.t. de omvorming van de HBO5-opleidingen. Momenteel bereidt hij de implementatie voor van flexibele trajecten in het secundair onderwijs, met het oog op het realiseren van zowel model- als persoonlijke (deel)trajecten, waarbij de bijzondere focus ligt op het ontwikkelen van duale trajecten naast de bestaande trajecten leren en werken.

Werner Goris (*commissielid*) (Lier, 1972) is sinds 2005 zaakvoerder bij ingenieursbureau Studie 10. Eerder was hij werkzaam als product manager en verantwoordelijke stabiliteit bij HELICO, als assistent in de afdeling Bouwkunde aan de Katholieke Industriële Hogeschool De Nayer en als assistent-stabiliteitsingenieur bij VZW Laboratoria De Nayer. Tussen 1995 en 2005 was hij zelfstandige in bijberoep voor studies stabiliteit en projectmanagement, gespecialiseerd in stabiliteitsstudies voor de woning-, appartements- en utiliteitsbouw alsook projectmanagement voor vastgoedprojecten en industriële projecten. Daarnaast was hij in die periode achtereenvolgens werkzaam als stabiliteitsingenieur en als projectleider uitvoering bouwkunde bij GEDAS BI, als projectcoördinator bouwkunde bij ARCADIS Gedas en als oprichter en afdelingsdirecteur Facility en Property Management bij ARCADIS (deel technieken en facility management technische installaties).

Ann De Beukelaer (*student-commissielid*) behaalde in 1998 de licentie Germaanse Taal- en Letterkunde aan de KU Leuven, die ze in 1999 vervulde met een ManaMa Literatuurwetenschappen. Tussen 1998 en 2003 combineerde ze diverse lesopdrachten in het secundair- en tweedekansonderwijs met een baan bij Uitgeverij Pelckmans. Aansluitend was ze bij Uitgeverij Plantyn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van lesmethodes voor het secundair onderwijs. In 2009 ging ze als international sales manager aan de slag bij Brepols Publishers. Sinds 2011 tot heden verzorgt ze als Account & Editorial Director de key-accounts bij Headline Publishing Agency. Momenteel is ze student SLO in Antwerpen.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Pieter Caris**, beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator;
- **Carlijn Braam**, eigenaar Braam Communications, extern secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO-gedragscode.

Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- Informatiedossier TNO HBO5 omvorming graduaat in de werforganisatie – samenwerkingsverband PXL-Level 5

Verplichte bijlagen bij het informatiedossier

- Bijlage 01: Domeinspecifieke leerresultaten;
- Bijlage 02: Vergelijking van de opleidingsspecifieke leerresultaten met de domeinspecifieke leerresultaten;
- Bijlage 03. Schematisch programmaoverzicht;
- Bijlage 04. ECTS-fiches opleidingsonderdelen trajectschijf 1;
- Bijlage 05. Verklaring op eer m.b.t. het inzetten van de voorziene middelen en personeel en overzichtstabel personeel;
- Bijlage 06. Overzicht van de contacten met het werkveld i.f.v. werkplekieren en interne kwaliteitszorg & intentieverklaringen;
- Bijlage 07. Onderwijs-, examen- en rechtspositiereglementen;
- Bijlage 08. EVC- en EVK-procedure;
- Bijlage 09. Vervoltraject professionele bachelor in de bouw;
- Bijlage 10. Rapport in het kader van het kwaliteitstoezicht van de HBO5-opleidingen door de Commissie Hoger Onderwijs.

Aanvullende bijlagen

Generieke documenten Hogeschool PXL:

- Beschrijving PXL-model blended learning
- Geïntegreerde proef voor graduaatsopleidingen – graduaatsproef
- Evaluatiekader graduaatsopleidingen
- Leerlijn onderzoekend handelen op niveau 5
- Beleidstekst Werkplekieren in graduaatsopleidingen
- Evaluatie op de werkplek van werkplekieren binnen graduaatsopleidingen
- Kwaliteitszorgsysteem
- Beschrijving kwaliteitskenmerken

Opleidingsspecifieke documenten:

- Opbouw werkplekieren
- Competentiematrix
- Evaluatievormenmatrix

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

AUHL	Associatie Universiteit en Hogescholen Limburg
CVO	Centrum voor volwassenenonderwijs
DLR	Domeinspecifieke leerresultaten
EVC	Eerder verworven competenties
EVK	Eerder verworven kwalificaties
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OLR	Opleidingsspecifieke leerresultaten
VCA-VOL	Veiligheid, gezondheid en milieu (VGM) Checklist Aannemers Veiligheid voor Operationeel Leidinggevenden
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VKS	Vlaamse kwalificatiestructuur

